ACTIVITEITEN AUGUSTUS-OKTOBER 2017

EDITIE 13.08.2017

ARDEA IS EEN REGIONALE NATUURPUNT - VOGELWERKGROEP ACTIEF IN ANTWERPEN ZUID | HOBOKEN-KIEL-WILRIJK-EDEGEM-HOVE

BIRDING IN ANTWERP...

Met dit bulletin biedt Natuurpunt-vogelwerkgroep ARDEA al haar sympathisanten weer een nieuw en boordevol programma aan met tal van activiteiten voor liefhebbers van vogels kijken en vogelstudie en voor mensen die willen meewerken aan vogelbescherming in en rond de Antwerpse zuidrand. Iedereen is er steeds welkom, van jong tot minder jong, van leek tot freak, dames én heren! Het programma reikt tot eind oktober. Check steeds vooraf ook even de blog om mogelijke last-minute wijzigingen te kennen.

STELTLOPERSTOCHT ZEELAND (NL)

ZONDAG 13 AUGUSTUS 2017
8-19 u

STELTLOPERS
FOTO: LUC VAN SCHOOR

ARDEA neemt je op deze zomerklassieker weer mee naar de beste steltloperplekjes van Zeeland.
Op dit moment van het jaar is voor vele steltlopers de terugtrek naar het zuiden al volop aan de gang, maar de meeste dragen hun kleurrijke zomerkleed nog. In de slikken van de Oosterschelde vinden ze een rijk gedekte tafel om er ofwel de hele winter door te brengen of om er krachten op te doen voor hun verdere reis, vaak tot diep in Afrika. We kunnen op deze tocht dus veel verschillende (en misschien ook bijzondere) soorten waarnemen van deze elegante vogelgroep op hoge poten, én goed leren hoe je ze kan onderscheiden, wat niet altijd gemakkelijk is.
Tijdens de steltloperstocht van vorig jaar werden 81 vogelsoorten waargenomen waaronder niet alledaagse als grauwe franjepoot, grote zeeëend, zwarte ooievaar en zomertortel. Ben je ook benieuwd wat we deze keer in de kijker krijgen? Kom dan mee genieten van deze boeiende vogelwereld in de waterrijke landschappen van Zeeland!

Praktisch:
Gids: Luc Van Schoor (0494.33.63.09)
Leiding: Marc Hofman (0494.56.01.07) – marc.hofman3@telenet.be
We vertrekken om 8.00 uur aan 't Spant, Boomsesteenweg 333 te Wilrijk en zijn daar terug rond 19 uur. We rijden samen, kostendelend (0,07 €/km). Zonnecrème is soms nuttig, maar voorzie zeker ook een winddichte jas. Bij droog weer volstaan stevige wandelschoenen. Kijker , telescoop en fototoestel zijn aanbevolen. 's Middags eten we, zoals gebruikelijk ons lunchpakket in een lokaal cafeetje.

VOGEL-VERRASSINGSTOCHT

ZONDAG 3 SEPTEMBER 2017
8-18.30 u

VISAREND
FOTO: GUY BORREMANS

Wat krijgen we vandaag in de kijker en waar zal dat zijn?
Zoals al stilaan een kleine traditie begint te worden, hebben we in de nazomer, zo begin september, een verrassingstocht op het menu staan. Veel valt er natuurlijk niet aan te kondigen over wat en waar we iets leuks in het vizier kunnen krijgen. Dat is immers voor de begeleiders van deze tocht nog een verrassing tot op het laatst. De voorgaande dagen wordt alvast online het vogelfront in het oog gehouden. Heel wat trekvogels hebben de tocht naar het zuiden al aangevat en daarbij zitten ook de jongen die dit jaar het ei uit zijn gekropen. Vele zijn dan ook de eerste keer op pad en durven dan al eens wat op de dool te geraken. Dit betekent dat een zeldzaamheid al eens wat gemakkelijker in onze contreien durft op te duiken. Natuurlijk kunnen we niets beloven, maar wie weet... Er is maar één manier op dit te weten te komen, sluit vandaag aan. Hoe meer ogen, hoe meer kans!

Praktisch:
Gids : Wim Roelant (0477.34.07.21)
Begeleiding : Luc Van Schoor (0494.33.63.09)
Vertrek om 8.00 uur aan 't Spant, Boomsesteenweg 333, Wilrijk. Samendelend rijden (0,07 €/km)
We eindigen de excursie ter plaatse rond 17.30 u, en zijn dus omstreeks 18u30 terug in Wilrijk.
Mee te brengen: verrekijker, picknick ,drankje, stevige wandelschoenen en aangepaste kledij.
Ook handig: vogelgids, telescoop, fototoestel.

ARDENSE KLASSIEKERS III OOSTKANTONS

ZATERDAG 16 SEPTEMBER 2017
7-21 u

NOTENKRAKER

ZWARTE OOIEVAAR

Praktisch :
Gids : Luc Van Schoor (049/ 33. 63. 09)
Begeleiding : Walter Van Spaendonk (0479/98. 57. 77), Bart Moons en Joris Van Reusel
Wie mee wil, verwittigt vóór 1 september Walter Van Spaendonk, (via gsm of e-mail walter.van.spaendonk@skynet.be). Meldt hem eveneens of je al dan niet zelf rijdt en of je vóór de terugreis ter plaatse iets wenst te eten. Vertrek om 7.00 uur aan 't Spant, Boomsesteenweg 333, Wilrijk. Samendelend rijden (0,07 €/km). We eindigen de excursie ter plaatse rond 19.30 u, maar je kan aansluitend iets eten als je dat wenst. Zo niet zijn we ca. 21 u terug in Wilrijk. Mee te brengen: verrekijker, telescoop, fototoestel , picknick ,drankje, stevige wandelschoenen en passende kledij.

ARDEA kijkt graag ook even over de taalgrens, want in ons zuidelijk landsdeel bevinden zich heel wat bekende natuurgebieden die als klassieke Ardense bestemmingen gelden. Voor deze derde excursie in de reeks trekken we naar de oostelijk België. Voor vogelaars vormen de Oostkantons immers één van de beste gebieden om typische Ardeense vogels te zien. Vogels die in Vlaanderen en Nederland zeer zeldzaam zijn komen hier voor.
De Ardennen hebben een apart klimaat door de hogere ligging. Dit zorgt voor totaal andere landschappen en heel wat andere of ginds talrijker voorkomende vogelsoorten. Denken we maar aan soorten als Korhoen, Hazelhoen, Grijskopspecht, Taigaboomkruiper, Notenkraker, Waterspreeuw, Ruigpootuil, Oehoe, Rode en Zwarte Wouw, Zwarte Ooievaar, Klapekster en Raaf. Gezien het late zomertijdstip, het feit dat sommige soorten echt zeldzaam zijn (vb Grijskopspecht) en andere, zoals de genoemde uilensoorten overdag zelden te observeren zijn, gaan we op zoek naar enkele typische soorten.
De prachtige Rode Wouw komt vanaf de lente tot het eind van de zomer in het gebied voor. De Notenkraker is een echte specialiteit van de Hoge Ardennen, waar hij in de uitgestrekte fijnsparrenbossen voorkomt. Deze ietwat geheimzinnige vogel doet zich vanaf september te goed aan hazelnoten. De Waterspreeuw is hier geen zeldzame soort maar je moet hem wel weten te vinden. Het is de énige Europese zangvogel die onderwater zwemt. De Grote Gele Kwikstaart is vooral te vinden langs de wat grotere beken, riviertjes en rivieren. De Zwarte Ooievaar is één van de topsoorten en specialiteiten van het zuiden maar leeft meestal erg teruggetrokken. Tijdens de najaarstrek die meestal vanaf dit tijdstip start, is hij vaak wat minder schuw.

Daarenboven kan je hier ook typische bosvogels waarnemen als Taigaboomkruiper, Appelvink, Kruisbek , Vuurgoudhaantje en Glanskopmees, om er maar enkele te noemen. Het is haast onbegonnen werk om al deze soorten tijdens één dagexcursie te spotten. We zijn dan ook geen soortenjagers maar trachten wel enkele van deze Ardeense klassiekers op te sporen. De natuurpracht vinden we terug in de gevarieerde glooiende landschappen met soms uitgestrekte bossen, zijn veengebieden en klaterende rivieren. Het programma en het traject van deze speciale Ardeense vogelklassieker wordt afhankelijk van de voorbereiding samengesteld door de gids en begeleiders.

WATERSPREEUW

KORTE BERICHTEN, vers van de pers...

KERKUIL-VRIJLATING TE EDEGEM

Enkele weken geleden werden enkele kerkuilkuikens door ARDEA-medewerkers van de dood gered in Edegem. Dankzij de hulp van het Vogelopvangcentrum te Kapellen zijn ze weldra klaar om weer in de vrije natuur te worden losgelaten. ARDEA maakt hiervan een bijzonder momentje, waarbij geïnteresseerden welkom zijn. Onze Roofvogel– en Uilenwerking (ARUW) geeft er dan zeker wat meer uitleg bij. Wil je kerkuilen van eigen bodem eens even in de vrije natuur zien? Kom dan op donderdag 24 augustus om 20.30 naar Edegem, hoek Prins Boudewijnlaan—Boerenlegerstraat.

ARDEA 4-DAAGSE VOLGEBOEKT!

In de Natuurpunt afdelingsbladen Polder.blad en rAnt.groen verscheen eind juni reeds onze aankondiging van de Vogel-vierdaagse naar de streek van het Lac du Der IN Noord-Frankrijk, die wordt geroganiseerd van 12 tot en met 15 november 2017. Reeds in de loop van juli werd het maximaal aantal inschrijvingen (20 personen) genoteerd. Jammer voor hen die niet mee kunnen, maar wel een stimulans om meer van dit in de toekomst te blijven organiseren. De boodschap is dan wel: wees er snel bij, de plaatsen zijn beperkt!

SAVE THE DATES

Begin oktober verschijnt het nieuwe ARDEA-bulletin, en ook de afdelingsbladen, met weer nieuwe aankondigingen. Toch alvast enkele data om zeker te noteren in uw agenda:
11 November: Steenuilendag te Roeselare (zeer boeiende korte lezingen, praktische info over steenuil en de bescherming van deze soort). Vanuit onze werking zullen zeker enkele mensen dit bijwonen, meegaan is zeker mogelijk. Contact: Eddie Schild
18 November: Halsbandparkieten-telling op het Kiel (late namiddag).Contact: Walter De Weger
25 November: SOVON-Landelijke dag te Ede, Nederland (tevens zéér boeiende dag met tal van vogelstudie-lezingen, infostands etc.). Ook hier gaan zeker enkele ARDEA-medewerkers naar toe, dus aansluiten is mogelijk. Contact: Luc Van Schoor

NAJAARSTREKTELLINGEN
TTP DIJK HOBOKENSE POLDER

ZATERDAG 30 SEPTEMBER T/M 29 OKTOBER
8-12 u

12° EDITIE!

FOTO: DIRK VAN DORPE

Praktisch:
Coördinatie : Luc Van Schoor (0494/33 63 09), Walter De Weger (0495/23 77 10) en Maarten Mortier (0496/83 98 44)
Plaats: Scheldedijk Hobokense polder , bij de twee zitbanken, dat is op 5 minuten wandelen vanaf de Petreoleumkaai (met parking) of 10 minuten vanaf de trappen aan het einde van de Scheldelei in Polderstad, Hoboken. Fietsen kan vlot tot op de telpost. Meebrengen: verrekijker, telescoop indien je die bezit, vogelgids, fototoestel, (warme) drank.

Wat in de herfst van 2006 begon als een eerste 'proeftrektelling' langs de Hobokense polder is mettertijd een sterk verankerde telpost geworden . De eerste jaren als een losstaande natuurpunt-activiteit van een groepje enthousiaste trektellers onder impuls van Luc Van Schoor, sinds 2013 als vaste trektelpost van Vogelwerkgroep ARDEA. De telpost Hobokense polder is één van de actiefste in de rij van een vijftigtal telposten die in Vlaanderen worden aangestuurd door Natuurpunt Studie. Ook tijdens deze herfst zijn we weer present bij de twee zitbanken op de Scheldedijk.
Vanaf 's morgens vroeg tot 's middags worden alle overvliegende vogels genoteerd. En dat kan op sommige dagen spectaculair zijn met duizenden vinken, leeuwerikken, piepers … en af en toe wat 'speciallekes' (roofvogels, zangvogels en zelfs zeevogels passeren wel eens).
Zoals steeds zijn alle vogelliefhebbers, en -sters, van leek tot kenner, zeer welkom .
Ook als je nog niet veel van vogels en hun geluiden kent kan dit iets voor jou zijn, want net door deze tellingen kan je heel veel leren van de meer ervaren vogelkenners die je graag hun kennis delen. Op drukke momenten is het assisteren met de notities ook erg nuttig.
We vragen vooral wat extra hulp op de internationale trekteldagen: **Eurobirdwatch op zaterdag 7 oktober en de simultaantrektelling op zondag 15 oktober.** Dan wordt verspreid over ruim 30 landen in Europa en Centraal Azië geteld, waardoor grote hoeveelheden gelijktijdige tellingen echt belangrijke informatie over de Grote Vogeltrek opleveren.
In principe wordt er dagelijks geteld van 8 u tot 12 u naargelang de weers-en trekomstandigheden, maar niemand is verplicht om de volle 4 uur te blijven natuurlijk...
Geef gerust een seintje aan Luc, Walter of Maarten als je wil deelnemen, ook als je twijfelt of de trektelling doorgaat bij minder gunstig weer. Op de ARDEA-blog wordt regelmatig nieuws gepost en op de website www.hobokensepolder.be/trektellen kan je dagelijks de telresultaten volgen.
Graag tot kijk op de Scheldedijk !

ARDEA HERFSTMEETING N°4
INFO– EN ONTMOETINGSDAG

ZONDAG 1 OKTOBER 2017
15—21 uur

STEENUIL TE EDEGEM
FOTO: KATHY DE LANGE

SAMEN GENIETEN VAN AL HET REGIONALE VOGELNIEUWS EN EEN LEKKERE HAP!

Naar jaarlijkse gewoonte roept ARDEA al zijn troepen samen voor een overschouwing van haar werking, en dat is dan vooral heel veel vogelonderzoek en vogelbeschermingsprojecten. Alle (prachtige) resultaten en de standvanzakens worden u op een schoteltje aangereikt, gekruid met tal van supermooie vogelfoto's van onze fotografen, filmpjes en berichten. Uiteraard ook verrassende tussendoortjes met als thema dit jaar: **roofvogels en uilen**, want daar zijn we in onze regionale werking zéér goed mee bezig.
We presenteren ook de projecten en activiteiten voor 2018, wat wel eens een zeer feestelijk ARDEA-jaar kan worden. Nog meer dan anders houden we ons strikt aan het programma (dankzij onze dagvoorzitter Walter), en vertrouwen we op externe deskundigen voor een verantwoorde en lekkere catering zodat we heel veel tijd overhouden om bij te praten en terug te blikken, tussen pot en pint.
De Herfstmeeting gaat dit jaar door in CC De Moretus te Hoboken (Berkenrodelei).
Programma:
Vanaf 15.00 uur ben je welkom op de receptie,
Om 16 uur start de presentatie met o.a.

- Resultaten van de regionale vogelonderzoeken
- Officiële lancering van ARUW—Ardea's Roofvogel– en Uilenwerking
- Nieuw slechtvalkenproject op CKK
- Presentatie van de nieuwe digitale ARDEA-BIB, en ARDEA-t-shirts
- Een blik vooruit op de komende activiteiten en projecten

Tussen 18 en 20 uur serveert CC Moretus een heerlijk dinerbuffet en bieden we op de achtergrond een levendige terugblik op de werking van het voorbije jaar aan de hand van prachtige foto's en filmpjes.
Tot minstens 21 uur blijft ook het ARDEA vogelcafé is heel de tijd geopend, dus tijd voor bijpraten en even samen doorzakken!
Deelnemers ontvangen als eersten een gloednieuw overzicht van de programmatie van het feestjaar 2018 (ARDEA bestaat dan immers 5 jaar).
Best even vooraf inschrijven, zo bestellen we precies wat nodig is.
Tip: profiteer van je trip naar Hoboken en kom in de voormiddag naar de Trektelpost Hobokense Polder die vanaf dit weekend weer volop draait, te vervolgen door een wandeling in de nabijgelegen Hobokense Polder!

Praktisch:
Inschrijven door storting van 15 eur p.p. (deelname inclusief maaltijd dinerbuffet en drankje) voor 24 september 2017 op rekening BE81523080650424 van ARDEA Natuurpunt HP met als referentie 'Herfstmeeting 2017' en het aantal personen + je email en je gsm. Mail deze gegevens ook naar Joris (ardea@jupiter24.be)
Leiding: Walter De Weger, Kathy De Lange, Guy Borremans, Joris Van Reusel. (0486/836.234), Luc Van Schoor

ARDEA'S ZEEVOGELSAFARI

ZONDAG 8 OKTOBER 2017
06.00-18.30 uur

JAN-VAN-GENT
FOTO: MARNIX LEFRANC

MET DE ANDROMEDA OP JAN-VAN-GENTEN-TRIP

Voor het eerst organiseert ARDEA een eigen zeevogelsafari. Daarvoor wordt de Andromeda, een voormalig vissersschip van de Zeeuwse rederij Hoogerwerf voor een hele dag gecharterd. Alle vogel- en zeeliefhebbers mogen mee op deze unieke boottocht die zeker heel wat prachtige zeevogels van dichtbij in het vizier brengt.
Eind september en begin oktober is de beste tijd van het jaar om de zuidwaarts trekkende zeevogels uit het hoge noorden op de Noordzee waar te nemen. Vanaf kijkposten op de kust kan je met wat geluk al heel wat voorbijvliegende zeevogels zien, maar vaak is dat echter op grote afstand.
Met de boot varen we enkele kilometers uit de kust en komen zo terecht te midden van de 'flyways'. Zonder enige twijfel treffen we de heerlijk mooie Jan-Van-Genten, en tal van meeuwensoorten. Maar ook de mythische jagers (meeuwachtigen met roverskuren), (noordse) pijlstormvogels en zelfs alken en zeekoeten kunnen we midden op zee tegenkomen. Ook zeevreemde vogels, zoals bv. een velduil of sperwer, worden regelmatig gespot tijdens hun dwarse oversteek van het Kanaal. Gedurende de trektijd zijn verrassingen immers nooit uitgesloten. Onze ervaren vogelgidsen helpen iedereen om tijdens de boottocht zo veel mogelijk schitterende vogelwaarnemingen te doen, en natuurlijk is het ook een buitenkansje voor vogelfotografen! En nog een troef: op zo'n zeevogelsafari varen we allicht ook dichtbij de windmolenparken voor de Belgische kust, wat een zeer interessante en indrukwekkende ervaring is. Maar op zich is een dagje op zee, ver weg van de drukte aan land, een heerlijk ontspannende activiteit. Dus niet twijfelen en grijp deze kans (we gaan dit niet elk jaar doen!). En oja: voor hen die zeeziekte vrezen, daar bestaan eenvoudige preventieve middeltjes voor! Op de boot is een warme kantine met dranken en gemengd sanitair beschikbaar, dus dames én heren kunnen gerust mee.
ARDEA mikt voor deze tocht op zo'n 40-tal deelnemers, en nodigt daarom iedereen uit de hele Antwerpse regio uit om mee te gaan. Zo houden we de kost beperkt tot slechts 40 euro p.p.! Kinderen (6 –11 jaar) mogen mee aan halve prijs.
Inschrijven doe je best zo snel mogelijk (en zeker voor 1 oktober 2017) door storting van het gepaste bedrag p.p. op rekening BE81523080650424 van ARDEA Natuurpunt HP met als referentie 'Zeevogelsafari' en het aantal personen + je email en je gsm. Mail deze gegevens ook naar Joris (ardea@jupiter24.be). Alle deelnemers ontvangen ca. een week voor de tocht een gedetailleerde infobrief met meer praktische afspraken en tips. (PS: De schipper van de rederij behoud het recht om daags voordien de tocht op te schorten indien hij oordeelt dat het weer te riskant is. In dat geval wordt onmiddellijk een nieuwe datum geprikt.)

Praktisch: De afvaart van de boot in Neeltje Jans (NL) is gepland om 07.15 uur, daarom vertrekken we stipt om 06.00 uur vanaf onze vaste vertrekplaats aan 't Spant te Wilrijk (Boomsesteenweg 333). We rijden dan samen (kostendelend à 0,07 eur/km), en zijn daar ca. 18.30 uur terug. Zeker meebrengen: picknick, warme en waterdichte kledij, verrekijker, camera. Gids: Luc Van Schoor. Leiding: Joris Van Reusel. (0486/836.234)

INBO-WATERVOGELTELLINGEN

ZATERDAG 14 OKTOBER 2017
(EVT. ZONDAG 15/10)

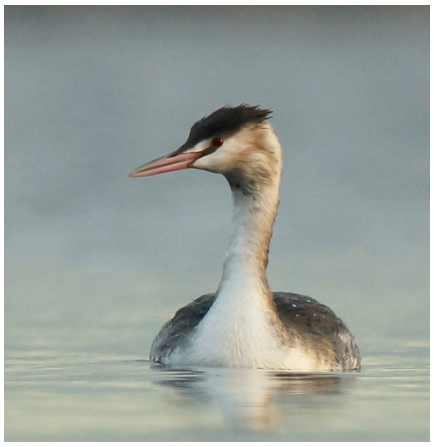

FUUT WINTERKLEED

In onze regio wordt ook deze winter weer maandelijks het aantal pleisterende watervogels geteld in de oude forten, in de Hobokense Polder en langs de Scheldeoevers. Ook op de waterplassen van Waterlink (Aquafin), het park Kielse Vest en zelfs begraafplaats Schoonselhof worden van oktober tot maart de vogels op het water geteld. Dit levert niet meteen spectaculaire waarnemingen van zeldzame vogelsoorten op, maar het geeft toch inzichten in de wijzigende situatie van bijvoorbeeld vogelsoorten als kuifeend, wintertaling, tafeleend en meerkoet. Ook meeuwen, futen en aalscholvers worden geteld, vogelsoorten die meer en meer verstedelijken. Bij voldoende koud weer durven soorten als Pijlstaart en Grote Zaagbek ook opduiken. Elke natuurliefhebber is erg welkom om eens mee te gaan tellen met de 'vaste tellers' die dit al jaren doen. Zo'n telling duurt 1 à 2 uur, afhankelijk van het gebied. De tellingen gebeuren bij voorkeur met goede weercondities op zaterdag, wat de precieze planning op voorhand bemoeilijkt. Bij slecht weer wordt de telling naar zondag verschoven. Geïnteresseerden nemen daarom best zelf vooraf contact op met één van de vaste tellers, per mail of telefonisch.
Praktisch: de telgebieden en de tellers zijn: Hobokense Polder: andre.van.langenhove@telenet.be (0486/82.68.22) | Waterlink Aquafin: peter.bastiaensen@gmail.com | Fort VII, Fort VIII en Schoonselhof: peggy.beers@telenet.be (0485/52.81.25) | Forten V,en VI marc.hofman3@telenet.be (0494/56.01.07) Park Kielse Vest : joris van reusel, ardea@jupiter24.be (0486/83.62.34)

RODE WOUWEN

meer ARDEA-info via:
website **hobokensepolder.be/wwg-ardea**
blog **ardea.hobokensepolder.be**
mail **ardea@hobokensepolder.be**

Met dank aan **Sights of Nature**, Brugge.

ARDEA ACTIVITEITEN AUGUSTUS-OKTOBER 2017